

LIETUVOS RESPUBLIKA

Tel.	+370 706 94 613	VĮ „ORO NAVIGACIJA“	AIC: A 023/2020
Faks.	+370 706 94 614	Oro navigacijos informacijos skyrius	Galioja nuo: 21-Dec-2020
AFS:	EYVNYOYX	Balio Karvelio g. 25	Paskelbtas: 18-Dec-2020
URL:	www.ans.lt	02184 Vilnius, Lietuva	
El.p.	ais@ans.lt		

A 023. LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖS REZERVAVIMAS

Pakeičia AIC A 003/2018

Šiame informaciniame leidinyje pateikiamas atnaujintas Lietuvos Respublikos oro erdvės rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašas, patvirtintas VĮ „Oro navigacija“ generalinio direktoriaus 2020 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-391.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖS REZERVAVIMO SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠAS**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos oro erdvės rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato oro erdvės rezervavimo sąlygas ir tvarką.
2. Tvarkos aprašas parengtas įgyvendinant 2005 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2150/2005, nustatančio lankstaus oro erdvės naudojimo bendrąsias taisykles, reikalavimus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 285 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 36 punktu.
3. Rezervuojama tik valdomoji oro erdvė virš Lietuvos Respublikos sausumos ir (ar) teritorinių vandenių.
4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Didelio masto renginiai / karinės pratybos – tai renginiai ar pratybos, paprastai esantys aukščiau 95 skrydžių lygio, kurios turi įtakos Lietuvos ir Europos oro eismo vadybos tinklui.

Įprastas oro erdvės rezervavimas – tai nesudėtingos konfigūracijos oro erdvės elemento, paprastai esančio žemiau 95 skrydžių lygio, vieno ar dviejų oro eismo paslaugas teikiančio padalinio atsakomybės zonoje, kuris neturi arba beveik neturi įtakos Lietuvos ir Europos oro eismo vadybos tinklui, rezervavimas.

Kitos vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Europos Sąjungos reglamentuose, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Taisyklėse ir kituose aviacijos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS PLANAVIMAS,
PARAIŠKŲ NUSTATYTI REZERVUOJAMĄJĄ ORO ERDVĘ TEIKIMAS IR TERMINAI**

5. Paraiškas nustatyti rezervuojamąją oro erdvę (toliau – Paraiška) turi teisę pateikti tik oro erdvės naudotojai, nurodyti Taisyklių 36 punkte (toliau – Pareiškėjai, -as).
6. Planuodamas renginį ar pratybas Pareiškėjas turi iš anksto įvertinti renginio mastą: ar tai yra didelio masto renginys / karinės pratybos ar įprastas oro erdvės rezervavimas.
7. Prie didelio masto renginių / karinių pratybų priskiriami:
 - 7.1 sportinės aviacijos Europos arba pasaulio čempionatai;
 - 7.2 tarptautinės karinės pratybos ir kiti karinio bendradarbiavimo renginiai;
 - 7.3 renginys, paprastai esantis aukščiau 95 skrydžių lygio, kuriam reikalingas sudėtingos formos, sudarytos iš skirtingų oro erdvės elementų, oro erdvės rezervavimas, ir kuris gali vykti dviejų ir daugiau oro eismo paslaugas teikiančių padalinių atsakomybės zonose.

8. Jei įvertinant renginio mastą Pareiškėjui kyla klausimų, jis turi kreiptis į oro eismo paslaugų teikėją (toliau – OEP teikėjas) el. paštu amc@ans.lt, pateikdamas kuo tikslesnį planuojamos rezervuoti oro erdvės ir joje vykdomos veiklos aprašymą.
9. Paraiškos didelio masto renginiams / karinėms pratyboms oro erdvės rezervavimui pateikiamos OEP teikėjui ne vėliau kaip prieš 100 kalendorinių dienų iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Pateikus Paraišką, joje nurodyti duomenys, kurie išvardyti Tvarkos aprašo 12 punkto 12.2, 12.5, 12.6 (išskyrus laiką) ir 12.7 papunkčiuose, nekeičiami.
10. Paraiškos įprastam oro erdvės rezervavimui pateikiamos OEP teikėjui ne vėliau kaip prieš 45 kalendorines dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Pateikus Paraišką, joje nurodyti duomenys, kurie išvardyti Tvarkos aprašo 12 punkto 12.2, 12.5, 12.6 (išskyrus laiką) ir 12.7 papunkčiuose, nekeičiami.
11. Paraiškos, parengtos pagal Tvarkos aprašo 1 priede nustatytą formą, teikiamos OEP teikėjui el. paštu amc@ans.lt.
12. Paraiškoje turi būti nurodyta:
- 12.1 Paraiškos pateikimo data ir jos numeris (numeruojama eilės tvarka pagal Pareiškėjo per kalendorinius metus pateiktas Paraiškas);
- 12.2 Paraiškos teikėjo pavadinimas, atstovo vardas ir pavardė, telefono numeriai, el. pašto adresas;
- 12.3 rezervavimo tikslas (renginio pavadinimas), renginio mastas (įprastas ar didelio masto renginys);
- 12.4 už skrydžių organizavimą rezervuotoje oro erdvėje atsakingas vienetas/ asmuo, jo kontaktiniai duomenys;
- 12.5 už orlaivių valdymą atsakingas vienetas (-ai)/asmuo (-ys) (jo (jų) kontaktiniai duomenys);
- 12.6 planuojamos veiklos data (-os), pradžios ir pabaigos laikas (-ai) (UTC laiku);
- 12.7 planuojamos rezervuoti oro erdvės horizontalios geografinės koordinatės (pagal WGS 84) ir (arba) valdomosios oro erdvės elementai (pvz., TMA, ACC sektoriai);
- 12.8 planuojamos rezervuoti oro erdvės vertikalios ribos (viršutinė ir apatinė), kurių aukštis nurodomas pėdomis nuo vidutinio jūros lygio arba skrydžių lygiais;
- 12.9 orlaivio (-ių) tipas (-ai), jų numatomas skaičius;
- 12.10 orlaivio (-ių) radiolokaciniai atsakikliai (A+C, S režime) ir radijo ryšio priemonės;
- 12.11 išskridimo ir atskridimo aerodromas (-ai);
- 12.12 kita informacija.
13. Paraiška pildoma lietuvių arba anglų kalba. Naudojami tik arabiški skaitmenys.
14. Jei Paraiškoje pateikti ne visi reikalingi arba neteisingi duomenys arba rezervavimo nustatymo metu daromi esminiai pakeitimai pagal patikslintą pirminę Paraišką, Paraiškos nagrinėjimo terminas skaičiuojamas nuo patikslintos Paraiškos pateikimo momento.
15. Jei Paraiškoje nurodyti duomenys ir informacija oro erdvei rezervuoti yra teisingi, OEP teikėjas sprendimą dėl oro erdvės rezervavimo nustatymo Pareiškėjui pateikia šiais terminais:
- 15.1 didelio masto renginių / karinių pratybų atvejais – ne vėliau kaip prieš 70 kalendorinių dienų iki Paraiškoje nurodyto planuojamo rezervavimo pradžios;
- 15.2 kitais atvejais – ne vėliau kaip prieš 25 darbo dienas iki Paraiškoje nurodyto planuojamo rezervavimo pradžios.
16. Pareiškėjas Paraiškos 12.6 papunktyje gali nurodyti apytikslį planuojamos veiklos laiką. Tikslų veiklos pradžios ir pabaigos laiką Pareiškėjas ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki rezervuotos oro erdvės aktyvavimo praneša OEP teikėjui, pateikdamas paraišką rezervuotai oro erdvei aktyvuoti (toliau – Aktyvavimo paraiška), užpildytą pagal Tvarkos aprašo 4 priede nurodytą formą, arba per automatizuotą oro erdvės planavimo ir panaudojimo sistemą (toliau – Sistema). Smulkiau aprašyta Tvarkos aprašo IV skyriaus pirmajame skirsnyje.

III SKYRIUS REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS NUSTATYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS VEIKSNIAI, DARANTYS ĮTAKĄ REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS NUSTATYMOUI

17. Gavęs Paraišką OEP teikėjas atlieka oro erdvės rezervavimo nustatymo galimybės vertinamąją analizę ir saugos vertinimą.
18. Nustatant rezervuojamąją oro erdvę vadovaujamosi ICAO standartais bei rekomenduojamąja praktika, ES reglamentais, nacionaliniais teisės aktais ir OEP teikėjo veiklos vadovais ir procedūromis.

19. Rengiant oro erdvės rezervavimo nustatymo galimybės vertinamąją analizę ir saugos vertinimą atsižvelgiama į:

19.1 Oro eismo apimtį, palyginant gautus duomenis su prognozuojamais oro eismo duomenimis planuojamoje rezervuoti oro erdvėje, tai yra:

19.1.1 atitinkamo skrydžių valdymo centro (toliau – SVC) atsakomybės oro erdvėje valdomų orlaivių skrydžių skaičius Paraiškoje nurodytu laikotarpiu (skrydžių intensyvumas);

19.1.2 savaitės maksimalus paros skrydžių intensyvumas Paraiškoje nurodytu laikotarpiu (savaitinis skrydžių intensyvumas);

19.1.3 Tvarcos aprašo 19.1.2 punkte nurodyto laikotarpio maksimalus valandinis skrydžių intensyvumas (intensyvumas piko valandomis).

19.2 Oro erdvės struktūrą:

19.2.1 specialiosios veiklos oro erdvė ir jos naudojimo laikas;

19.2.2 valdomosios oro erdvės struktūra ir atskirų jos elementų skirstymas sektoriais;

19.2.3 oro eismo maršrutų skaičius ir jų tipai (įskaitant standartinių išvykimo/atvykimo maršrutų susikirtimus), orlaivių aukštėjimo ir žemėjimo gradientai;

19.2.4 orlaivių skrydžių ratu maršrutai, standartinis tūpimas pagal prietaisus, pakartotino tūpimo procedūra;

19.2.5 orlaivių, vykdančių horizontalųjį skrydį bei aukštėjimą ir žemėjimą, santykis;

19.2.6 dažniausiai naudojami skrydžių aukščiai ir skrydžių lygiai.

19.3 Naudojamus skrydžių valdymo metodus ir su jais susijusius procesus:

19.3.1 orlaivių nukreipimas į konkrečią vietą, skirtas veiksmingai sutvarkyti ir pagreitinti oro eismo srautus;

19.3.2 skrydžių valdymas nenumatytais atvejais;

19.3.3 orlaiviai, patekę į pavojingas ar avarines situacijas;

19.3.4 papildomas derinimas, kurio neįmanoma išvengti;

19.3.5 bendras skrydžių vadovų darbo krūvis;

19.3.6 nustatomos rezervuojamosios oro erdvės vertikaliųjų ir horizontaliųjų saugos buferių (arba skrydžių planų buferinių zonų) įtaka bendrai oro erdvės struktūrai, kitiems specialiosios veiklos oro erdvės elementams bei oro eismo tinklui.

19.4 Nacionalinio (valstybinio) saugumo užtikrinimą:

19.4.1 valstybės sienos artumas;

19.4.2 oro erdvės gynybos funkcijos;

19.4.3 oro policijos funkcijos;

19.4.4 pramonė arba tankiai apgyvendinti rajonai;

19.4.5 strateginiai objektai;

19.4.6 įvairi valstybinio ar tarptautinio lygio veikla ir kt.

20. Atliekant oro erdvės rezervavimo nustatymo galimybės vertinamąją analizę, būtina atsižvelgti į papildomus kriterijus, kurie gali lemti rezervuojamosios oro erdvės nustatymą (gautos kelios Paraiškos, sutampa Paraiškose nurodytas laikas ar vieta), taip pat į rezervuojamosios oro erdvės dydį ir bendrą rezervavimo trukmę.

ANTRASIS SKIRSNIS

REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS NUSTATYMO REGULIAVIMAS

21. Nustatoma tokia oro erdvės rezervavimo pirmenybė:

21.1 tarptautinės karinės pratybos ir kiti karinio bendradarbiavimo renginiai;

21.2 pasaulio, Europos sklandymo varžybos;

21.3 pasaulio, Europos oreivių varžybos;

21.4 kitos pasaulio, Europos aviacijos sporto varžybos;

21.5 vietinės sklandymo varžybos;

21.6 vietinės oreivių varžybos;

21.7 kitos vietinės aviacijos sporto varžybos.

22. Atsižvelgiant į tai, kad oro erdvės rezervavimas visais atvejais riboja kitų naudotojų laisvą ir netrukdomą oro erdvės naudojimą, taikomos šios rezervavimo sąlygos ir apribojimai:

22.1 Žemiau 95 skrydžių lygio:

22.1.1 tarptautinėms karinėms pratyboms ir kitiems karinio bendradarbiavimo renginiams, – valdomoji oro erdvė prie tarptautinių aerodromų, išskyrus 15 jūrmylių spindulio apskritimą, kurio nuotolis skaičiuojamas nuo aerodromų kontrolės taškų, ir ne ilgiau kaip 21 kalendorinei dienai;

22.1.2 pasaulio, Europos varžyboms – valdomoji oro erdvė prie tarptautinių aerodromų, išskyrus 20 jūrmylių spindulio apskritimą, kurio nuotolis skaičiuojamas nuo aerodromų kontrolės taškų, ir ne ilgiau kaip 21 kalendorinei dienai;

22.1.3 vietinėms varžyboms, pratyboms, parašiutininkų šuoliams ir kt. – valdomoji oro erdvė prie tarptautinių aerodromų, išskyrus 20 jūrmylių spindulio apskritimą, kurio nuotolis skaičiuojamas nuo aerodromų kontrolės taškų, ir ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų;

22.1.4 pasienio zona (netaikoma tik Lietuvos kariuomenei);

22.1.5 oreivių skrydžiams, jeigu jų skrydžiai neapima orlaivių kilimo ir tūpimo tarptautiniuose aerodromuose maršrutų, o rezervavimo trukmė neviršija 4 dienų ir 6 valandų kasdien, Tvarkos aprašo 19.1.2 ir 19.1.3 punktų reikalavimai netaikomi.

22.2 Aukščiau 95 skrydžių lygio Tvarkos aprašo 21 punkte nustatyti veiklai, – rezervuojama ne daugiau kaip 20 procentų oro erdvės, išreikštos plokštumoje, ir ne ilgiau kaip 21 kalendorinei dienai.

22.3 Valdomoji oro erdvė, kurioje rezervavimas paprastai nenumatytas, nurodyta Tvarkos aprašo 3 priede.

TREČIASIS SKIRSNIS REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS NUSTATYMAS, PANAIKINIMAS

23. OEP teikėjo sprendimas rezervuoti oro erdvę priimamas atsižvelgiant į bendrus oro erdvės naudotojų poreikius ir atitiktą skrydžių saugos reikalavimams.

24. Rezervuojamoji oro erdvė gali visiškai ar iš dalies apimti Paraiškoje užsąkytą oro erdvę ir turi daryti kuo mažesnę įtaką paskelbtam pralaidumui ir teikiamų oro eismo paslaugų kokybei.

25. OEP teikėjas priima vieną iš šių sprendimų dėl oro erdvės rezervavimo:

25.1 nustatyti rezervuojamąją oro erdvę;

25.2 nustatyti rezervuojamąją oro erdvę su apribojimais;

25.3 nenustatyti rezervuojamosios oro erdvės.

26. OEP teikėjas gali nustatyti papildomas sąlygas rezervuoti oro erdvei, kai atlikus oro erdvės rezervavimo nustatymo galimybės vertinamąją analizę ir saugos vertinimą nustatyta, kad, siekiant užtikrinti oro eismo paslaugų efektyvumą bei skrydžių saugą, reikia imtis papildomų riziką mažinančių veiksmų.

27. OEP teikėjas, siekdamas užtikrinti oro eismo paslaugų kokybę ir skrydžių saugą, prireikus gali sprendime rezervuoti oro erdvę, kai rezervuojamoji oro erdvė ribojasi su kita valdomąja oro erdve, nustatyti vertikaliųjų ir horizontaliųjų saugos buferių (arba skrydžių planų buferinių zonų) parametrus.

28. OEP teikėjas gali atsisakyti rezervuoti oro erdvę, jeigu tai:

28.1 gali padaryti žalą oro vežėjų reguliariajam oro susisiekimui;

28.2 gali pakenkti bendram oro eismo intensyvumui ir skrydžių srautams;

28.3 gali pakenkti teikiamų oro eismo, ypač skrydžių valdymo, paslaugų kokybei.

29. Oro erdvė rezervuojama tik nustatytam laikui. Rezervavimas panaikinamas:

29.1 kai pasibaigia rezervavimo terminas;

29.2 kai oro erdvės naudotojas iš anksto, iki nustatyto oro erdvės rezervavimo pradžios termino, atšaukia veiklą, kuriai rezervavimas buvo skirtas, kaip tai aprašyta Tvarkos aprašo IV skyriaus pirmajame ir antrajame skirsniuose;

29.3 kai oro erdvės naudotojas iki nustatyto oro erdvės rezervavimo pabaigos laiko nutraukia veiklą, kuriai rezervavimas buvo skirtas, kaip tai aprašyta Tvarkos aprašo IV skyriuje;

29.4 anksčiau nustatyto oro erdvės rezervavimo pabaigos laiko, kai oro erdvės naudotojas pažeidžia rezervuoti oro erdvei nustatytas sąlygas, kaip tai aprašyta Tvarkos aprašo IV skyriaus trečiajame skirsnyje.

30. Siekiant užtikrinti skrydžių saugą Pareiškėjas turi nustatyti planuojamos veiklos vykdymo tvarką ir sąlygas, supažindinti su jomis visus planuojamos veiklos dalyvius bei užtikrinti nustatytų sąlygų laikymąsi.

31. OEP teikėjo sprendimo nustatyti rezervuojamąją oro erdvę forma pateikta Tvarkos aprašo 2 priede.

IV SKYRIUS REZERBUOTOS ORO ERDVĖS PANAUDOJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS TAKTIKĄ PARENGIANTIS LYGMUO

32. Rezervuota oro erdvė gali būti naudojama ne daugiau kaip 12 valandų per dieną.
33. Pareiškėjas ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki nustatytos rezervuotos oro erdvės aktyvavimo nurodo tikslų planuojamos veiklos pradžios ir pabaigos laiką, pateikdamas OEP teikėjui Aktyvavimo paraišką, užpildytą pagal Tvarkos aprašo 4 priede nurodytą formą, el. pašto adresu amc@ans.lt arba per Sistemą šiais terminais:
- 33.1 planuojamų skrydžių dienos išvakarėse iki 11.00 valandos vietos laiku;
- 33.2 poilsio ir/ar švenčių dienų išvakarėse (gali būti pateikta viena Paraiška visų poilsio ir/ar švenčių dienų laikotarpiui) iki 11.00 valandos vietos laiku;
- 33.3 pagal lankstaus oro erdvės naudojimo (angl. FUA) koncepciją, diena prasideda 06:00 val. (pagal UTC laiką) ir tęsiasi iki kitos dienos 06:00 val. (pagal UTC laiką). Į tai turi būti atsižvelgta, kai prašoma aktyvuoti rezervuotą oro erdvę iki 06:00 UTC. Tokiu atveju rezervuotos oro erdvės Aktyvavimo paraišką reikia pateikti viena darbo diena anksčiau.
34. OEP teikėjas Aktyvavimo paraiškos pateikimo dieną iki 14.00 valandos vietos laiku šioje paraiškoje nurodytu el. pašto adresu ir (arba) per Sistemą teikia Pareiškėjui atsakymą dėl rezervuotos oro erdvės panaudojimo. Šis atsakymas gali būti teigiamas, teigiamas su apribojimais arba neigiamas.
35. Rezervuota oro erdvė gali būti naudojama tik OEP teikėjo Aktyvavimo paraiškos sprendime nustatytu laiku.
36. Kai Pareiškėjas Tvarkos aprašo 33 punkte nustatyta tvarka nepateikia Aktyvavimo paraiškos, laikoma, kad veikla nebus vykdoma.
37. Kai Pareiškėjui iš anksto yra žinoma, kad dėl blogėjančių oro sąlygų pagal išankstinę meteorologinę prognozę, techninio orlaivio gedimo, saugos įvykių ar kitų priežasčių, reikia pakeisti nustatytos rezervuotos oro erdvės planuojamos veiklos laiką ir (arba) sumažinti vertikaliąsias zonos ribas, jis privalo pranešti apie veiklos pokyčius OEP teikėjui šiais terminais ir kontaktais:
- 37.1 darbo dienomis planuojamų skrydžių dienos išvakarėse iki 11.00 valandos vietos laiku – el. paštu: amc@ans.lt arba per Sistemą, užpildydamas paraišką pagal šios Tvarkos aprašo 33 punkto nuostatas;
- 37.2 darbo dienomis planuojamų skrydžių dienos išvakarėse, jei pasikeitimai tapo žinomi po 11.00 valandos vietos laiku – iki 15:30 valandos vietos laiku telefonu Nr. +370 706 94583 Įmonės oro eismo vadybos skyriui ir / ar per Sistemą,
- 37.3 vėliau nurodyto 37.2 punkte laiko bei poilsio ir / ar švenčių dienomis – telefonu atitinkamam, rezervavimo sprendime nurodytam OEP teikėjo SVC.

ANTRASIS SKIRSNIS TAKTINIS LYGMUO

38. Civilinių orlaivių veiklai rezervuotos oro erdvės naudojimo metu jos ribose orlaivių skrydžių saugą užtikrina Aktyvavimo paraiškos (Tvarkos aprašo 4 priedas) 5 punkte nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo.
39. Karinių orlaivių veiklai rezervuotos oro erdvės naudojimo metu jos ribose orlaivių skrydžius valdo Aktyvavimo paraiškos (Tvarkos aprašo 4 priedas) 5 punkte nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo. Jei karinių orlaivių skrydžius rezervuotoje oro erdvėje valdys daugiau nei vienas už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo, Pareiškėjas nurodo jų atsakomybės ribas ir kontaktinius duomenis (karinio valdymo vieneto šaukinys, telefono numeriai, el. pašto adresai ir, jei žinoma, radijo ryšio dažniai / kanalai).
40. Skrydžių/ veiklos dieną rezervuotą oro erdvę aktyvuoja/ deaktyvuoja ar atšaukia Aktyvavimo paraiškos 5 punkte nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo. Jei skrydžius valdys daugiau nei vienas už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo rezervuotą oro erdvę aktyvuoti, deaktyvuoti ar atšaukti turi teisę tik vienas iš jų, tai turi būti nurodyta Paraiškos 5 punkte.
41. Paraiškoje nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas asmuo/vienetas turi užtikrinti, kad rezervuotoje oro erdvėje vykdoma veikla nepažeistų rezervuotos oro erdvės nustatytų horizontaliųjų ir vertikalųjų ribų.
42. Nenumatytais atvejais Paraiškoje nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas asmuo/vienetas turi nedelsdamas informuoti atitinkamą SVC telefonu apie veiklos oro erdvėje sąlygas, derindamas visus veiksmus su atitinkamu SVC.

43. Veiklos vykdymo dieną už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo privalo informuoti atitinkamą SVC arba per Sistemą apie:

43.1 skrydžių pradžią / zonos aktyvaciją – ne vėliau kaip prieš 30 minučių iki skrydžių pradžios;

43.2 skrydžių pabaigą – ne vėliau kaip per 10 minučių po veiklos/skrydžių pabaigos;

43.3 apie einamosios dienos rezervuotos oro erdvės atšaukimą – ne vėliau kaip prieš 30 minučių iki veiklos/skrydžių pradžios arba iškart kai tokia informacija yra žinoma.

TREČIASIS SKIRSNIS

ORO ERDVĖS REZERVAVIMO NUTRAUKIMAS DĖL NUSTATYTŲ SĄLYGŲ NESILAIKYMO / PAŽEIDIMŲ

44. Jei Pareiškėjas ar rezervuotoje oro erdvės dalyje skraidantys veiklos dalyviai pažeidžia rezervuoti oro erdvei nustatytas sąlygas, OEP teikėjas, priklausomai nuo operacinės aplinkos, privalo atitinkamomis komunikacijos priemonėmis raštu, o prireikus ir žodžiu, pranešti Pareiškėjui apie oro erdvės rezervavimo nutraukimą.

45. Yra šie, OEP teikėjo sprendime rezervuoti oro erdvei nustatytų sąlygų, keliančių grėsmę bendrajam oro eismui/skrydžių saugai, oro erdvės naudotojo pažeidimai:

45.1 laiku nepranešama apie veiklos pradžią;

45.2 laiku nepranešama apie veiklos pabaigą;

45.3 laiku nepranešama apie veiklos atšaukimą;

45.4 laiku nepranešama apie veiklos svarbius pakeitimus;

45.5 pažeidžiamos nustatytos rezervuotos oro erdvės vertikalios ribos;

45.6 pažeidžiamos nustatytos rezervuotos oro erdvės horizontalios ribos.

46. Jei dėl Tvarkos aprašo 45 punkte išvardytų pažeidimų OEP teikėjas nutraukia oro erdvės rezervavimą, Pareiškėjui toliau naudotis šia oro erdve negalima (draudžiama).

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAPILDOMOS SĄLYGOS VEIKLAI REZERVUOTOJE ORO ERDVĖJE

47. Oro erdvės rezervavimo nustatymas negalioja pavojingose, ribojamosiose, laikinai išskirtose, specialiose sklandymo zonosse jų aktyvavimo metu, jeigu iš anksto nesutarta kitaip su minėto (-ų) specialios oro erdvės naudotoju (-jais). Rezervuotos oro erdvės naudotojas privalo iš anksto peržiūrėti galiojančius NOTAM pranešimus arba iš anksto susisiekti su atitinkamu SVC dėl informacijos apie specialiosios veiklos oro erdvės elementų naudojimo.

48. Rezervuotoje oro erdvėje jos naudojimo metu negalioja oro eismo paslaugų oro erdvės struktūra ir jos klasifikacijai keliami reikalavimai.

49. Karinių skrydžių atveju, rezervuotoje oro erdvėje jos naudojimo metu orlaiviai veiklą vykdo tik su įjungtais radiolokaciniais atsakikliais (transponderiais) A+C, S režime. Jei dėl pratybų pobūdžio, techninių aplinkybių ar kitų priežasčių radiolokaciniai atsakikliai veiklos metu nebus naudojami arba bus išjungti, Aktyvavimo paraiškoje (Tvarkos aprašo 4 priedas) nurodytas už orlaivių valdymą atsakingas asmuo/vienetas turi apie tai iš anksto telefonu informuoti atitinkamo (-ų) SVC skrydžių vadovą (-us).

50. Karinių skrydžių atveju, siekiant užtikrinti skrydžių saugą ar suderinti įskrendančių iš rezervuotos oro erdvės į valdomąją oro erdvę orlaivių perdavimą, atitinkamo (-ų) SVC skrydžių vadovas (-ai) gali nurodyti už orlaivių valdymą atsakingam asmeniui/vienetui įjungti radiolokacinius atsakiklius A+C, S režime ir (arba) patikrinti atsakiklių veikimo režimą. Už orlaivių valdymą atsakingas asmuo/vienetas savo ruožtu šį nurodymą perduoda orlaivių įguloms, o apie įvykdymą informuoja atitinkamą SVC.

51. OEP teikėjas užtikrina atitinkamą horizontalųjį ir vertikalųjį skirstymą tarp visų skrendančių valdomojoje oro erdvėje orlaivių ir veikiančios nustatytos rezervuotos oro erdvės ribų.

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE NUSTATYTĄ REZERVUOJAMĄJĄ ORO ERDVĘ SKELBIMAS

52. Informacija apie oro erdvę, rezervuotą didelio masto renginiams / karinėms pratyboms, skelbiama Oro navigacijos informacijos rinkinio papildyme (toliau – AIP SUP). Pareiškėjas, gavęs teigiamą sprendimą rezervuoti oro erdvę, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pateikia OEP Oro navigacijos informacijos skyriui užpildytą nustatytos formos AIP SUP paraišką el. paštu ais@ans.lt.

53. Informacija apie įprastam oro erdvės rezervavimui rezervuotą oro erdvę skelbiama NOTAM pranešimu per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo rezervuoti oro erdvę priėmimo, išskyrus tuos atvejus, kai OEP teikėjas nustato, kad Pareiškėjui būtina pateikti paraišką AIP SUP skelbimui, apie tai nurodydamas sprendime nustatyti

rezervuojamą oro erdvę.

54. Jei rezervuotos oro erdvės nustatymas atšaukiamas, OEP teikėjas išplatina atitinkamą NOTAM pranešimą.

55. Kai pagal Tvarkos aprašo 34 punktą OEP teikėjas teikia Pareiškėjui teigiamą arba teigiamą su apribojimais atsakymą, OEP teikėjas išleidžia NOTAM pranešimą apie nustatytos zonos aktyvavimą.

56. Be Tvarkos aprašo 52-55 punktuose nurodytų skelbimo būdų, informacija apie nustatytos rezervuotos oro erdvės aktyvavimą skelbiama ne vėliau kaip prieš vieną dieną iki jos aktyvavimo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos oro erdvės apribojimų biuletenyje.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Rezervuojamoje oro erdvėje netaikomi:

57.1 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 reikalavimai;

57.2 2016 m. liepos 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2016/1185, kuriuo dėl bendrųjų skrydžių taisyklių ir veiklos nuostatų dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų (standartizuotų Europos skrydžių taisyklių C dalies) atnaujinimo ir užbaigimo iš dalies keičiamas įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 730/2006, reikalavimai.

-PABAIGA-

SPECIALUSIS TUŠČIAS PUSLAPIS

Lietuvos Respublikos oro erdvės
rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašo
1 priedas

(Paraiškos forma)

Valstybės įmonei „Oro navigacija“
Tel. +370 706 94 580; +370 706 94 581
El. paštas: amc@ans.lt

PARAIŠKA
NUSTATYTI REZERVUOJAMĄJĄ ORO ERDVĘ

20 _____ Nr. _____
(data)

1.	Paraiškos teikėjo pavadinimas, vardas ir pavardė, telefono numeriai, el. paštas	
2.	Rezervavimo tikslas (renginio pavadinimas), renginio mastas:	☐ įprastas oro erdvės rezervavimas (prieš 45 k. d.) ☐ didelio masto renginys / karinės pratybos (prieš 100 k. d.)
3.	Už skrydžių organizavimą rezervuojamojoje oro erdvėje atsakingas vienetas/asmuo (kontaktiniai duomenys): vardas, pavardė, telefonas (-ai), el. pašto adresas	
4.	Už orlaivių valdymą atsakingas vienetas (-ai)/ asmuo (-ys) (kontaktiniai duomenys)	
5.	Planuojamos veiklos data (-os), pradžios ir pabaigos laikas (-ai) (UTC laiku)	
6.	Horizontaliosios geografinės koordinatės (WGS84) ir / arba valdomosios oro erdvės elementai	
7.	Vertikaliosios ribos (pėdomis nuo vidutinio jūros lygio arba skrydžių lygiais)	
8.	Orlaivio (-ių) tipas (-ai), jų numatomas skaičius	
10.	Orlaivio (-ių) radiolokaciniai atsakikliai (A+C, S režime) ir radijo ryšio priemonės	☐ A atsakiklio režimas ☐ C atsakiklio režimas ☐ S atsakiklio režimas ☐ VHF radijo ryšio įranga ☐ UHF radijo ryšio įranga ☐ su 8,33 kHz skirstymo galimybe radijo ryšio įranga ☐ kita radijo ryšio įranga (nurodyti)
11.	Išskridimo ir atskridimo aerodromas (-ai)	
12.	Kita informacija	

_____ (paraiškos teikėjo pavadinimas)

_____ (vardas ir pavardė)

Lietuvos Respublikos oro erdvės
rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašo
2 priedas

(Sprendimo forma)

ORO NAVIGACIJA

VALSTYBĖS ĮMONĖ „ORO NAVIGACIJA“

SPRENDIMAS

- NUSTATYTI REZERVUOJAMĄJĄ ORO ERDVĘ
 NUSTATYTI REZERVUOJAMĄJĄ ORO ERDVĘ SU APRIBOJIMAIS / PAPILDOMOMIS SĄLYGOMIS
 NENUSTATYTI REZERVUOJAMOSIOS ORO ERDVĖS

20 _____ Nr.

Vilnius

Pagal _____ gautą (-as) _____ paraišką (-as) Nr. _____
(data) (paraiškos teikėjo pavadinimas)

nustatau rezervuojamąją oro erdvę, kurios:

1.	<i>Pavadinimas ir / arba kodas</i>	
2.	<i>Horizontaliosios geografinės koordinatės ir / arba valdomosios oro erdvės elementai</i>	
3.	<i>Vertikaliosios ribos (pėdomis nuo vidutinio jūros lygio arba skrydžių lygiais)</i>	
4.	<i>Veiklos data (-os), pradžios ir pabaigos laikas (-ai) (UTC laiku)</i>	
5.	<i>Specialiosios veiklos oro erdvė, esanti rezervuotosios oro erdvės ribose, kurioje šis oro erdvės rezervavimo nustatymas negalioja</i>	
6.	<i>Papildomi ribojimai / sąlygos</i>	
7.	<i>Už skrydžių organizavimą rezervuojamojoje oro erdvėje atsakingas vienetas/asmuo (kontaktiniai duomenys)</i>	
8.	<i>Už orlaivių valdymą atsakingas vienetas/asmuo (kontaktiniai duomenys)</i>	
9.	<i>Išskridimo ir atskridimo aerodromas (-ai)</i>	
10.	<i>Orlaivio (-ių) radiolokaciniai atsakikliai (A+C, S režime), ir radijo ryšio priemonės</i>	
11.	<i>Kita informacija (Priedai)</i>	☐ pateikti AIP SUP paraišką
12.	<i>Vertikalūs/ horizontalūs saugos buferiai (nustato ir taiko OEP teikėjas)</i>	Vertikalių buferių reikšmės (pėdos): Apatinis – 1000 pėdos; Viršutinis – 1000 pėdos; Horizontalus buferis – 3/5 (NM nuo nustatomos rezervuojamosios oro erdvės ribos)

Generalinis direktorius

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

Parengė:

Pareigos

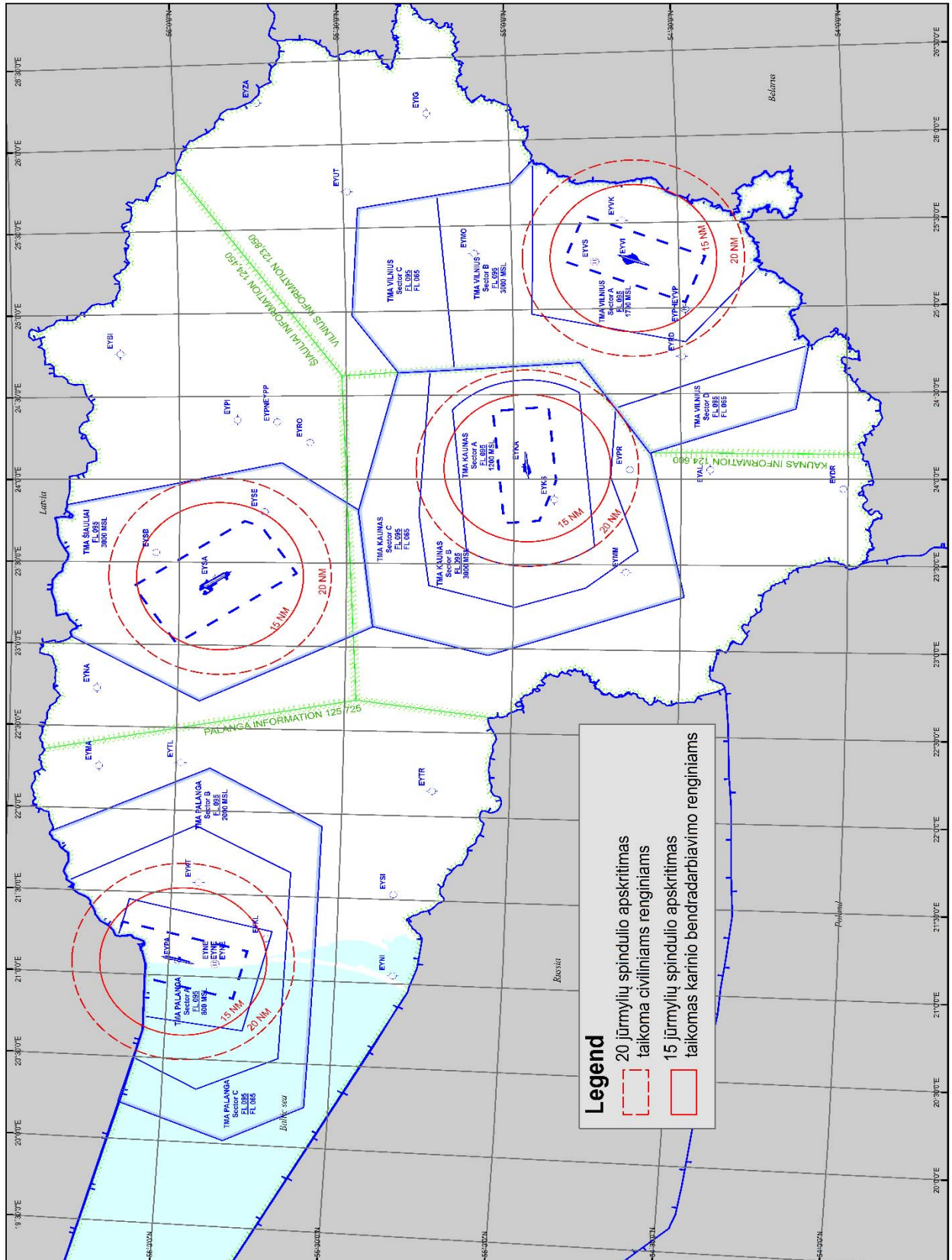
Vardas ir pavardė

Data

Lietuvos Respublikos oro erdvės
rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašas
3 priedas

Valdoma oro erdvė, kurioje rezervavimas paprastai nenumatytas

Valdomoji oro erdvė, kurioje rezervavimas paprastai nenumatytas

Lietuvos Respublikos oro erdvės
rezervavimo sąlygų ir tvarkos aprašo
4 priedas

(Paraiškos forma)

Valstybės įmonei „Oro navigacija“
Tel. +370 706 94 583; +370 706 94 582
El. paštas: amc@ans.lt

**PARAIŠKA
APIE REZERVUOTOS ORO ERDVĖS AKTYVAVIMĄ**

20 _____ Nr. _____
(data)

1.	<i>Paraiškos teikėjo pavadinimas, vardas ir pavardė, telefono numeriai, el. paštas</i>	
2.	<i>Nustatytos zonos pavadinimas (rezervuotai oro erdvei suteiktas kodas)</i>	
3.	<i>Planuojamos veiklos data (-os), pradžios ir pabaigos laikas (-ai) (UTC laiku)</i>	
4.	<i>Vertikaliosios ribos (pėdomis nuo vidutinio jūros lygio arba skrydžių lygiais, jei skiriasi nuo nustatytų, bet tik į mažesnę pusę)</i>	
5.	<i>Už orlaivių valdymą atsakingas vienetas (-ai) /asmuo (-ys), kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, telefonas (-ai), Šaukinys (-ai), dažnis (-ai))</i>	
6.	<i>Orlaivio (-ių) tipas (-ai), jų numatomas skaičius</i>	
7.	<i>Orlaivio (-ių) radiolokaciniai atsakikliai (A+C, S režime) ir radijo ryšio priemonės</i>	
8.	<i>Išskridimo ir atskridimo aerodromas (-ai)</i>	
9.	<i>Kita informacija (sąlygos, jei skiriasi nuo nustatytų sprendime)</i>	
10.	<i>OEP teikėjo sprendimas</i>	

(OEP teikėjo atstovo pareigos)

(vardas ir pavardė)